

Z A K O N

O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Predmet Zakona

Ovim Zakonom reguliraju se policijske ovlasti i radnopravni status policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FBiH).

Član 2.

Policijski službenici

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Federalnoj upravi policije (u daljnjem tekstu: policijski organ).

(2) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i na policijske službenike koji rade u drugim organizacionim jedinicama Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) ili drugog ministarstva FBiH ili državnog organa FBiH u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima kojima se uređuje organizacija, upravljanje i nadležnost navedenih organizacionih jedinica ili organa uprave.

(3) Od komisija ili odbora ili drugih organa uspostavljenih u skladu sa ovim Zakonom može se tražiti da izvršavaju zadatke ili poslove za organizacione jedinice ili organe uprave iz stava 2. ovog člana u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima na osnovu kojih su navedene organizacione jedinice ili organi uprave uspostavljeni.

(4) Policijski službenici su oni pripadnici policijskog organa iz stava 1. ovog člana i pripadnici organizacionih jedinica i organa uprave iz stava 2. ovog člana koji su ovlašteni da primjenjuju policijske ovlasti propisane ovim Zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ZKP).

(5) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja policijski organ ili organizaciona jedinica ili organ uprave iz stava 2. ovog člana, te propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 3.

Osnove za rad

(1) Rad policijskih službenika zasniva se na ustavima Bosne i Hercegovine i FBiH, zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u FBiH.

(2) U vršenju svojih dužnosti policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovirajući razvoj i očuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4. Nacionalna zastupljenost

Struktura policijskih službenika u policijskom organu odražava nacionalnu strukturu stanovništva FBiH prema popisu stanovništva iz 1991. godine.

Član 5. Policijske oznake

(1) Policijskom službeniku službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku izdaje rukovodilac policijskog organa (u daljnjem tekstu: rukovodilac).

(2) Policijski službenik nosi uniformu u skladu sa pravilnikom policijskog organa i drugim propisima. Može se, izuzetno, propisati u navedenom pravilniku, zbog specifične prirode određenih zadataka i u skladu sa prihvaćenim policijskim standardima, da se određeni policijski zadaci izvršavaju u civilu ili u posebnoj službenoj uniformi i sa opremom.

(3) Za policijske službenike iz st. 1. i 2. člana 2. ovog Zakona oblik službene policijske iskaznice i značke, koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka, propisuje Vlada FBiH (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije).

(4) Vlada Federacije donosi propis o izgledu jedinstvene policijske uniforme svih policijskih snaga FBiH.

Član 6. Pravo i dužnost nošenja oružja

Policijski službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar ministarstva u okviru kojeg je ustanovljen policijski organ ili organizaciona jedinica ili organ uprave iz stava 2. član 2. ovog Zakona (u daljnjem tekstu: ministar, odnosno ministarstvo).

DIO DRUGI POLICIJSKE OVLASTI

POGLAVLJE II. OSNOVNI PRINCIPI

Član 7. Obaveza identifikacije

(1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijske ovlasti obavezan je da se identifikira pokazivanjem službene policijske iskaznice ili policijske značke.

(2) U izuzetnim slučajevima, kada identifikiranje iz stava 1. ovog člana može ugroziti sigurnost policijskog službenika ili drugog lica ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava

primjenu policijskih ovlasti, policijski službenik može se identificirati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.

(3) Čim okolnosti iz stava 2. ovog člana prestanu policijski službenik identificira se na način iz stava 1. ovog člana.

Član 8.

Prikladnost i proporcionalnost primjene policijskih ovlasti

(1) Primjena policijskih ovlasti mora biti prikladna i proporcionalna potrebi radi koje se poduzima.

(2) Policijske ovlasti primjenjuju se sredstvima kojima se može postići zakonit cilj sa najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu.

Član 9.

Odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlasti

(1) Policijski službenik primjenjuje policijske ovlasti prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog službenika ili nadležnog organa.

(2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu ukoliko bi time učinio krivično djelo po krivičnom zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini. Policijski službenik će odmah podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdata od neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena, bez obzira na izvještaj o neizvršavanju, policijski službenik svoj izvještaj dostavit će Odjelu za unutrašnju kontrolu i inspekciju (u daljnjem tekstu: Odjel za unutrašnju kontrolu).

POGLAVLJE III.

POJEDINE POLICIJSKE OVLAŠTI

Član 10.

Policijske ovlasti propisane ovim Zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlasti propisanih ZKP-om, policijskim službenicima, odnosno policijskom organu radi sprečavanja krivičnih djela i održavanja javnog reda i mira, ovim Zakonom daju se sljedeće policijske ovlasti:

1. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za osobama i stvarima;
5. privremeno ograničavanje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i naredbi;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. privremeno korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;

9. pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava;
10. audio i videosnimanje na javnim mjestima;
11. upotreba sile;
12. obrada osobnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

(2) Ovlasti koje su policijskim službenicima, odnosno policijskom organu date ovim Zakonom mogu se ograničiti zakonom kojim se taj organ uspostavlja .

Odjeljak 1 - Provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari

Član 11.

Ovlast provjere identiteta osoba

(1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši provjeru identiteta osobe koja:

1. predstavlja prijetnju drugoj osobi ili javnom redu ili sigurnosti koja zahtijeva policijsku akciju;
2. se pregleda ili protiv koje su poduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
3. je zatečena u objektu ili drugim prostorijama ili u vozilu koje se pregleda, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
4. je zatečena na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
5. načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je učinilac krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili da ga namjerava učiniti, ili koja svojom fizičkom pojavom sliči osobi za kojom se traga;
6. je zatečena na mjestu gdje je iz sigurnosnih razloga neophodno utvrditi identitet svih osoba ili grupe osoba.

(2) Policijski službenik osobu će obavijestiti o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njezinog identiteta.

Član 12.

Načini provjere identiteta

(1) Provjera identiteta osobe vrši se uvidom u njezinu osobnu kartu ili koji drugi javni dokument koji sadrži njezinu fotografiju i njezin potpis.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave druge osobe čiji je identitet utvrđen.

(3) Kada je neophodno, provjera identiteta može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta.

Član 13.

Ovlast utvrđivanja identiteta

(1) Ovlast utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema osobi koja ne posjeduje dokument iz člana 12. stav 1. ovog Zakona, ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost tog dokumenta. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike.

(2) Radi utvrđivanja identiteta osobe policijski organ ovlašten je da javno objavi fotorobot, crtež, snimak ili opis te osobe.

(3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski organ ovlašten je da objavi fotografiju osobe koja nije sposobna dati svoje osobne podatke ili leša nepoznate osobe.

Član 14. **Identifikacija predmeta**

(1) Ovlast provjere i utvrđivanja identiteta predmeta primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine tog predmeta, kao i odnos neke osobe ili događaja prema tom predmetu.

(2) Policijski organ ovlašten je da javno objavi sliku, crtež, snimak ili opis predmeta ukoliko je to od značenja za uspješno provođenje postupka utvrđivanja identiteta tog predmeta.

Odjeljak 2 - Obavljanje razgovora

Član 15. **Razgovor**

(1) Kad god postoji zakonit razlog policijski službenik može pozvati osobu da dođe u službene prostorije policijskog organa radi razgovora.

(2) Razgovori se obavljaju u vremenu između 6 sati i 21 sat i ne mogu trajati duže od šest sati.

(3) Poziv na razgovor mora sadržavati: ime i prezime osobe koja se poziva, naziv odjela policijskog organa koji upućuje poziv na razgovor, mjesto, datum, vrijeme i razlog pozivanja, te upozorenje da će osoba koja se poziva biti prisilno dovedena ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu.

(4) U izuzetnim slučajevima, policijski službenik je ovlašten osobu pozvati usmeno ili putem odgovarajućeg telekomunikacijskog sredstva pri čemu joj je dužan priopćiti razlog pozivanja, kao i upozoriti je na mogućnost da bude prisilno dovedena. Uz saglasnost te osobe, policijski službenik može je prevesti do službenih prostorija.

(5) Obavljena dostava poziva potvrđuje se dostavnicom.

Odjeljak 3 – Privođenje

Član 16. **Privođenje bez naloga**

(1) Bez pisanog naloga nadležnog organa policijski službenik može u službene prostorije policijskog organa privesti osobu:

1. čiji je identitet potrebno utvrditi, kada nema drugog načina,
2. za kojom je zvanično pokrenuta potraga,
3. koja se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 15. ovog Zakona.

(2) Privođenje iz stava 1. ovog člana može trajati onoliko dugo koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest sati.

Odjeljak 4 - Potraga za osobama i stvarima

Član 17.

Potruga i oglašavanje

- (1) Policijski službenici ovlašteni su da provode mjere potrage za osobama i stvarima.
- (2) Potraga se pokreće za osobom koja je proglašena nestalom ili koja se traži u skladu sa zakonom.
- (3) Policijski organ zvanično poduzima oglašavanje kako bi se:
 1. utvrdilo boravište ili prebivalište osobe u skladu sa zakonom,
 2. utvrdio identitet osobe koja nije u stanju dati svoje osobne podatke, ili identitet leša osobe čiji se osobni podaci ne mogu utvrditi,
 3. pronašao određeni predmet.

Odjeljak 5 - Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 18.

Uvjeti za ograničenje kretanja

- (1) Policijski službenik može privremeno ograničiti kretanje osobe na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo učinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnog reda i sigurnosti.
- (2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno, a ni u kom slučaju ne može trajati duže od šest sati bez službenog odobrenja.

Član 19.

Način potrage i ograničenja kretanja

Mjere potrage iz člana 17. ovog Zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 18. ovog Zakona provode se kriminalističko-taktičkim radnjama (potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelomična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina).

Odjeljak 6 - Izdavanje upozorenja i naredbi

Član 20.

Davanje upozorenja

Policijski službenik upozorit će osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih osoba ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno u slučaju da postoji osnovana sumnja da bi ta osoba mogla učiniti ili izazvati drugu osobu da učini krivično djelo.

Član 21.

Uvjeti za izdavanje naredbi

- (1) Naredbe se izdaju radi:
 1. otklanjanja opasnosti po život i osobnu sigurnost građana;

2. otklanjanja opasnosti po imovinu;
3. sprečavanja učinjenja krivičnog djela, hvatanja učinilaca krivičnog djela te pronalaženja i osiguravanja tragova krivičnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
4. održavanja reda i zakona, odnosno ponovnog uspostavljanja reda i zakona;
5. onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

(2) Naredbe izdaje rukovodilac ili policijski službenik kojeg rukovodilac ovlasti. Policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima.

(3) Upozorenja i naredbe izdaju se usmenim ili pisanim putem, ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom itd.).

Odjeljak 7 - Privremeno oduzimanje predmeta

Član 22.

Uvjeti za privremeno oduzimanje predmeta

(1) Policijski službenik privremeno oduzima predmet:

1. kada je to neophodno radi zaštite javne sigurnosti,
2. koji je u posjedu osobe koja je lišena slobode i koja taj predmet može upotrijebiti za samoozljeđivanje, napad na drugu osobu ili bijeg.

(2) Policijski službenik obavezan je izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati: karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o osobi od koje je predmet oduzet, te ime i prezime, podatke sa policijske značke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.

Član 23.

Postupanje sa oduzetim predmetima

(1) Kada, s obzirom na karakteristike predmeta, čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama policijskog organa nije moguće, ili je povezano sa znatnim poteškoćama, privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na odgovarajući način sve dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.

(2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje privremeno oduzeti predmet bit će vraćen osobi od koje je bio oduzet, ukoliko nije drugačije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.

Odjeljak 8 – Korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava

Član 24.

Ovlast korištenja vozila i sredstava komunikacije

(1) Radi potjere ili hapšenja učinilaca krivičnog djela, kao i radi prebacivanja žrtve krivičnog djela, prirodne nepogode ili nesreće do najbliže bolnice, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo o čemu izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo u vremenu potrebnom da se potjera ili hapšenje okonča.

(2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stava 1.ovog člana ima pravo na naknadu stvarne štete pričinjene upotrebom njegove imovine.

(3) Štetu iz stava 2. ovog člana naknađuje policijski organ u skladu sa važećim zakonima i pravilnikom koji donosi rukovodilac.

(4) U toku vršenja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prijevoz i osiguranje putnika u javnom prijevozu.

Odjeljak 9 - Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava

Član 25.

Uvjeti za pregled

(1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši pregled osobe, predmeta koji osoba nosi sa sobom i prometnog sredstva kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišteni za napad na drugu osobu ili za samoozljeđivanje.

(2) Pregled osobe u svrhu iz stava 1. ovog člana obuhvata uvid u sadržaj njezine odjeće i obuće.

(3) Pregled saobraćajnog sredstva u svrhu iz stava 1. ovog člana obuhvata pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, prometnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.

(4) Pregled predmeta koje osoba nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod osobe ili u njezinoj neposrednoj blizini, ili predmeta osobe po čijem se nalogu i u čijoj se pratnji prevoze.

(5) Pregled osobe obavlja osoba istog spola, izuzev u slučajevima kada je neophodan hitan pregled osobe kako bi joj se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugu osobu ili samopovređivanje.

(6) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i službene pse.

Odjeljak 10 - Snimanje na javnim mjestima

Član 26.

Audio i videosnimanje na javnim mjestima

(1) Radi sprečavanja krivičnih djela ili radi održavanja reda i sigurnosti policijski organ može vršiti audio i videosnimanje osobe ili grupe osoba, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.

(2) Uređaji za audio i videosnimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lahko uočljivi.

Odjeljak 11 - Upotreba sile

Član 27.

Uvjeti za upotrebu sile

(1) Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnj radi ostvarenja zakonitog cilja.

(2) Ukoliko nije drugačije određeno ovim Zakonom, sredstva prisile, kao što su fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje osoba ili vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, službeni psi, vodeni topovi, specijalna vozila, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave, mogu se upotrijebiti kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, odbijanje napada, savladavanje otpora te sprečavanje bijega.

(3) Prije upotrebe bilo kojeg sredstva prisile policijski službenik dat će upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskog službenika ili druge osobe ili bi bilo očigledno neprimjereno ili besmisleno u datim okolnostima.

(4) Detaljnije propise o upotrebi sile donosi ministar na prijedlog rukovodioca.

Član 28.

Izuzeće od upotrebe određenih sredstava prisile

(1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim osobama, onesposobljenim osobama, uključujući osobe koje su ozbiljno bolesne, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako te osobe izravno ugrožavaju život policijskog službenika ili drugih osoba.

(2) Vatreno i specijalno oružje ne može se koristiti samo iz razloga da bi se spriječio bijeg osobe, osim ukoliko je to jedini način odbrane od izravnog napada ili opasnosti, ili se radi o bijegu uhapšene osobe ili osuđene osobe koja bježi iz ustanove za izvršavanje krivičnih sankcija.

(3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti radi sprečavanja bijega osobe.

Član 29.

Upotreba vatrenog oružja

(1) Primjenjujući član 8. ovog Zakona policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva prisile bila neefikasna, ili ako upotreba drugih sredstava prisile ne garantira uspjeh.

(2) Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:

1. zaštititi sebe ili druge od izravno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne ozljede,
2. spriječiti učinjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu, uhapsi osobu koja predstavlja takvu opasnost i opire se policijskim organima.

(3) Policijski službenik dat će dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih ozljeda drugim osobama, a okolnosti nalažu potrebu za trenutačnom akcijom.

(4) U svakom slučaju, upozorenje iz stava 3. ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

(5) Policijski službenik neće ispaljivati hice upozorenja.

Član 30.

Isključenje upotrebe vatrenog oružja

(1) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane od izravnog napada ili opasnosti.

(2) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane od napada ili opasnosti.

Član 31.

Upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovilima

(1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim osobama, ili ako je to neophodno radi sprečavanja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda nanijetih pucanjem iz oružja na policijske službenike ili na druge osobe.

(2) U toku izvršavanja policijskih zadataka na morskim ili kopnenim plovnim putevima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši potjera ne

zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi i to sa razdaljine sa koje je nedvojbeno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Član 32.

Izveštaji o upotrebi sile

(1) Policijski službenik koji je u toku vršenja dužnosti upotrijebio silu mora sastaviti i potpisati izvještaj o upotrebi sile prije kraja smjene u toku koje je došlo do upotrebe sile, a primjerak tog izvještaja poslati Odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata od završetka te smjene.

(2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti podnijeti izvještaj o upotrebi sile izvještaj podnosi njegov nadređeni starješina u roku iz stava 1. ovog člana.

(3) U roku od tri dana od prijema izvještaja iz stava 1. ovog člana nadređeni starješina dostavlja svoje mišljenje o opravdanosti upotrebe sile rukovodiocu i Odjelu za unutrašnju kontrolu.

(4) O zakonitosti i regularnosti upotrebe sile od policijskog službenika odlučuje Odjel za unutrašnju kontrolu u roku od osam dana od dana prijema izvještaja.

(5) Ako Odjel za unutrašnju kontrolu utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili neregularan način, rukovodilac je dužan da odmah poduzme odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.

(6) Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlasti.

Odjeljak 12 - Obrada osobnih podataka i vođenje evidencija

Član 33.

Obrada podataka

(1) Obrada podataka o određenoj identificiranoj osobi ili o osobi koju je moguće identificirati (osobni podaci) koji se prikupljaju, obrađuju, koriste, te pohranjuju u skladu sa ovim Zakonom, provodi se u skladu sa važećim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka.

(2) Rukovodilac izdaje instrukciju o načinu obrade podataka iz stava 1. ovog člana. Navedena instrukcija mora biti u skladu sa važećim zakonima i drugim propisima o zaštiti osobnih podataka.

Član 34.

Evidencije

(1) Policijski organ vodi evidencije o sljedećem:

1. osobama koje su lišene slobode po bilo kojem osnovu (hapšenje, pritvaranje itd.);
2. osobama za koje postoji osnovana sumnja da su učinile krivična djela;
3. učinjenim krivičnim djelima, kao i osobama oštećenim krivičnim djelima;
4. krivičnim djelima učinjenim od nepoznatih učinilaca;
5. podnesenim krivičnim i prekršajnim prijavama;
6. osobama i predmetima za kojima se traga;
7. privremeno oduzetim predmetima;
8. provjeri identiteta;
9. osobama kojima je utvrđivan identitet;

10. operativnim izvještajima, operativnim izvorima informacija i zaštićenim osobama;
11. događajima;
12. upotrebi sile;
13. pritužbama građana;
14. otiscima prstiju.

(2) Uz evidencije iz stava 1. ovog člana policijski organ može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže osobne podatke u skladu sa članom 33. ovog Zakona.

Odjeljak 13 – Zaprimanje prijava

Član 35.

Dužnost zaprimanja prijava

Policijski službenik ovlašten je i obavezan zaprimiti i evidentirati prijave o učinjenim krivičnim djelima, prekršajima i drugim događajima od interesa za javni red i sigurnost.

DIO TREĆI

RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

POGLAVLJE IV.

DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Dužnosti

Član 36.

Opće dužnosti policijskih službenika

(1) Policijski službenik pri vršenju svojih dužnosti rukovodit će se općim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.

(2) Policijski službenik bit će nepristrasan te će izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi sa dužnostima ili koji krše dužnosti regulirane ovim Zakonom.

(3) Policijski službenik uvijek će se uzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.

(4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvatati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim Zakonom.

(5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjegle ili raseljene osobe, niti će zauzimati stan za koji je izbjegla ili raseljena osoba pravno utemeljeno zatražila povrat stanarskog prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi se trebao koristiti u svrhu alternativnog smještaja.

(6) Policijski službenik će i tokom i izvan radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu policijskog organa.

(7) Policijski službenik će se pridržavati i svih drugih dužnosti propisanih ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Član 37. **Obaveza čuvanja tajne**

(1) Policijski službenik će čuvati kao tajne sve povjerljive podatke i materijale do kojih dođe, osim kada vršenje dužnosti ili zakonske odredbe zahtijevaju drugačije.

(2) Rukovodilac donosi propise o rukovanju povjerljivim podacima i materijalima i službenim tajnama koje se koriste unutar policijskog organa, a koje nisu vojna tajna ili tajna FBiH. Tim se propisom utvrđuju kriteriji za određivanje šta se smatra povjerljivim podatkom ili materijalom i službenom tajnom.

(3) Ministar može iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlaštenog organa osloboditi sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika obaveze čuvanja službene tajne.

(4) Obaveza čuvanja tajnog povjerljivog podatka i materijala iz stava 1. ovog člana se nastavlja i nakon prekida radnog odnosa policijskog službenika.

Član 38. **Nespojivost**

(1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, vršiti funkciju ili aktivnost nespojivu sa njegovim službenim dužnostima, a posebno:

- a) ne može biti nosilac bilo kakve javne funkcije;
- b) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu, osim uz odobrenje rukovodioca;
- c) ne može biti član političke stranke niti slijediti uputstva političkih stranaka, niti u policijskoj uniformi prisustvovati skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
- d) ne može davati javne izjave niti na drugi način komentirati rad policijskog organa bez odobrenja rukovodioca.

(2) Policijski službenik dat će ostavku kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu funkciju ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini.

(3) Po postavljenju za policijskog službenika, policijski službenik, u skladu sa ovim Zakonom, daje sve informacije o funkcijama i aktivnostima koje vrši on ili članovi njegove uže porodice, kao i podatke o imovini kojom on ili članovi njegove uže porodice raspolažu. Članovi uže porodice, u smislu ovog Zakona, su bračni ili vanbračni partner policijskog službenika, njegovi srodnici po krvi u pravoj liniji, usvojlac i usvojenik, staratelj i štićenik te dijete bračnog partnera (pastorak).

(4) Svi podaci iz ovog člana pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji policijskog organa u skladu sa važećim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka.

Odjeljak 2 - Prava

Član 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalni radni odnos do trenutka dok se ne steknu uvjeti za penzionisanje, ako nije drugačije regulirano ovim Zakonom;
- b) na odmor kako je određeno ovim Zakonom;
- c) na nagrađivanje za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim Zakonom i odgovarajućim propisima;
- d) na plaću i nadoknade u skladu sa ovim Zakonom i odgovarajućim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;
- f) na osnivanje i učlanjivanje u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- g) na fer i pravično postupanje, bez obzira na: spol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo uvjerenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštivanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

Odjeljak 3 – Zaštita policijskih službenika

Član 40.

Zabranjena odnosno neopravdana osnova za otpuštanje ili za umanjeње prava

(1) Policijski organ ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad usljed bolesti ili povrede na radu. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radu.

(2) Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnost za rad usljed bolesti ili povrede na radu.

Član 41.

Pravo na pravnu pomoć

(1) Ako se protiv policijskog službenika pokrene krivični, prekršajni ili parnični postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku izvršenja zadataka policijskog organa, Ministarstvo će službeniku osigurati pravnu pomoć, izuzev ako je službenik djelovao izvan okvira svojih ovlasti ili ako ih je zloupotrijebio.

(2) Pravna pomoć će se, također, osigurati policijskom službeniku kao oštećenom u postupku za naknadu štete, odnosno njegovoj porodici ako je to prikladno, ukoliko je šteta nanesena u vršenju ili u vezi sa vršenjem zadataka policijskog organa.

(3) Pod uvjetima iz st. 1. i 2. ovog člana Ministarstvo će osigurati policijskom službeniku pravnu pomoć i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu pravnu pomoć po nekom drugom osnovu.

(4) Ministarstvo će pravnu pomoć osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku ako je protiv građanina pokrenut krivični postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoć.

POGLAVLJE V.

UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOŠLJAVANJE

Odjeljak 1 – Upražnjena radna mjesta

Član 42.

Nivoi pristupanja policijskim snagama

(1) Policijski službenik pristupa policijskom organu:

1. u činu policajca - kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV stepenom školske spreme,
2. u činu mlađeg inspektora - kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje VI stepenom školske spreme.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika u početne činove iz stava 1. ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Član 43.

Utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike

(1) Rukovodilac utvrđuje slobodna radna mjesta za zapošljavanje policajaca i mlađih inspektora.

(2) Upražnjena radna mjesta utvrđuju se radi periodičnog zapošljavanja novih policijskih službenika kako bi se održao propisan maksimum radnih mjesta i održavala operativnost policijskog organa.

Član 44.

Upražnjena mjesta za čin mlađeg inspektora

Propisom iz člana 69. stav 5. ovog Zakona regulira se koliko će radnih mjesta biti popunjeno u čin mlađeg inspektora putem zapošljavanja novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno putem unapređenja policijskih službenika sa nižim činom.

Član 45.

Opće osnove za zapošljavanje

(1) Policijski organ zapošljava najbolje prijavljene kandidate te osigurava da se kandidati koji ne ispunjavaju uvjete isključe iz procesa.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na:

- raspoloživosti radnih mjesta;
- medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
- javnom konkursu;
- prethodnom utvrđivanju uvjeta;

- transparentnom procesu odabira.

Odjeljak 2 – Uvjeti

Član 46. Opći uvjeti za kandidate

Da bi bila zaposlena kao policijski službenik, osoba mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:

- a) državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- b) životna dob između 18 i 35 godina života;
- c) najmanje IV stepen školske spreme za čin policajca a najmanje VI stepen školske spreme za čin mladeg inspektora;
- d) ljekarsko uvjerenje ne starije od tri mjeseca kao dokaz o fizičkoj i psihičkoj sposobnosti za rad;
- e) regulirana vojna obaveza;
- f) da nije otpuštena iz institucije državne uprave ili iz vojne službe u Bosni i Hercegovini kao rezultat disciplinske sankcije;
- g) da protiv nje nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravomoćna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv sigurnosti prometa u skladu sa krivičnim zakonodavstvom;
- h) da nije optužena od Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i da se nije odbila pojaviti pred Tribunalom;
- i) da joj nije odbijena certifikacija ili da joj privremeno ovlaštenje nije oduzeto od IPTF-a.

Član 47. Posebni uvjeti

Pored općih uvjeta rukovodilac može odrediti dodatne posebne uvjete koje smatra neophodnim zbog prirode posla, a u skladu sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Odjeljak 3 – Zapošljavanje

Član 48. Komisija za izbor

(1) Policijski organ ustanovljava komisiju za izbor kako bi se osigurala pravičnost i transparentnost procesa zapošljavanja. Komisija za izbor sastavljena je od:

- tri policijska službenika sa činom samostalnog inspektora i više, postavljena od rukovodioca,
- dva državna službenika zaposlena u Ministarstvu koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika a postavljeni su od ministra.

(2) Komisijom za izbor predsjedava policijski službenik sa najvišim činom.

(3) Komisija za izbor odluke usvaja većinom glasova svih članova.

Član 49.
Oglašavanje

- (1) Oglašavanje slobodnih radnih mjesta provodi komisija za izbor policijskog organa.
- (2) Oglas se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju širom Bosne i Hercegovine.
- (3) Oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta sadrži:
 - a) tačan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
 - b) opće i posebne uvjete za zapošljavanje;
 - c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
 - d) vrste testova koje kandidati polažu;
 - e) trajanje obuke;
 - f) trajanje probnog rada;
 - g) drugi uvjeti ako je to potrebno.

Član 50.
Testiranje

Način i raspored testiranja određuje se propisom koji donosi rukovodilac. Taj propis sadrži i sistem bodovanja za svaki test.

Član 51.
Pravila postupka izbora

(1) Testiranje se obavlja najmanje 30 dana poslije isteka roka za prijavljivanje. Samo kandidati koji ispunjavaju opće i posebne uvjete i koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju imaju pravo pristupa testiranju.

(2) Kandidati koji ispunjavaju uvjete iz stava 1. ovog člana testiraju se po navedenom redoslijedu:

- a) test općeg znanja, uključujući pisani rad;
- b) test fizičke sposobnosti;
- c) ljebarski pregled;
- d) psihološki pregled, uključujući test i razgovor;
- e) drugi test koji policijski organ smatra potrebnim ili opravdanim.

(3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava 2. ovog člana isključuje se iz daljeg procesa odabira.

(4) Komisija za izbor:

- a) utvrđuje sadržaj testova iz stava 2. ovog člana, uz odobrenje rukovodioca;

- b) utvrđuje konačan rezultat za svakog kandidata na osnovu ukupnog zbira rezultata svakog od testova;
- c) odlukom izdaje listu kandidata koji su pristupili testiranju;
- d) predlaže kandidate koji imaju najveći broj bodova sa liste iz tačke c) ovog stava, radi zapošljavanja u skladu sa oglašenim brojem slobodnih radnih mjesta.

Član 52. Obavještenje

(1) Policijski organ objavljuje na svojoj oglasnoj ploči listu sa rezultatima postignutim na svakom testu kao i konačne rezultate svih kandidata koji su pristupili testovima najkasnije u roku od trideset dana od dana posljednjeg testiranja. Na bodovnoj listi navode se i kandidati koji su uspješno završili testiranje i kandidati koji su predloženi za zapošljavanje.

(2) Kandidat koji je pristupio testiranju iz člana 51. stav 2. ovog Zakona ima neometan pristup rezultatima svojih testova.

Član 53. Žalba na odluku komisije za izbor

(1) U roku od osam dana od dana objavljivanja tabele iz člana 52. stav 1. ovog Zakona, svaki kandidat može izjaviti žalbu policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona.

(2) Kada je žalba iz stava 1. ovog člana podnesena proces odabira se obustavlja.

(3) Tek kada policijski odbor odluči o svim podnesenim žalbama rukovodilac će odobriti konačnu listu svih kandidata predloženih za zapošljavanje.

(4) Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj ploči policijskog organa konačnu listu svih kandidata predloženih za zapošljavanje.

Član 54. Ugovor o radu

(1) Na osnovu konačne liste iz člana 53. stav 3. ovog Zakona rukovodilac potpisuje ugovore o radu.

(2) Oblik i sadržaj ugovora o radu pobliže se određuje propisom koji donosi ministar.

POGLAVLJE VI. POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Odjeljak 1 - Osnovna obuka

Član 55. Osnovna obuka za kadete

(1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti.

(2) Policijski organ usvaja pravilnik kojim se uređuje trajanje, nastavni plan i program osnovne obuke i obaveze kadeta u toku obuke.

(3) Kadeti koji se obrazuju za čin mlađeg inspektora imaju različit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin policajca.

(4) Međusobne obaveze kadeta i policijskog organa uređuju se posebnim ugovorom.

Član 56.

Isključivanje kadeta i samovoljno napuštanje obuke

Kadet koji je u skladu sa ovim Zakonom upisan na osnovnu obuku, a koji samovoljno napusti obuku ili je izbačen sa obuke svojom krivicom, nadoknadit će policijskom organu troškove obuke.

Odjeljak 2 – Usavršavanje

Član 57.

Usavršavanje

(1) Policijski službenici dužni su stalno se stručno osposobljavati i usavršavati.

(2) Sadržaj i oblik stručnog usavršavanja utvrđuje podzakonskim aktom ministar na prijedlog rukovodioca.

(3) Policijski službenici učestvuju u obrazovnim aktivnostima, na kursevima i seminarima.

POGLAVLJE VII.

POSTAVLJANJE I RASPOREĐIVANJE

Odjeljak 1 – Postavljanje kadeta

Član 58.

Postavljanje

(1) Po uspješnom završetku osnovne obuke rukovodilac postavlja kadeta na radno mjesto policajca ili mlađeg inspektora, što se objavljuje na oglasnoj ploči policijskog organa.

(2) Postavljeni kadet stupa na dužnost polažući zakletvu.

(3) Tekst i način polaganja zakletve propisuje Vlada Federacije.

Odjeljak 2 – Imenovanje i razrješenje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa

Član 59.

Uvjeti za imenovanje

(1) Kandidati za mjesta rukovodioca i njegovog zamjenika moraju imati VII stepen školske spreme, čin glavnog inspektora ili viši čin i najmanje tri godine rada u tom činu.

(2) Pored uvjeta iz ovog Zakona kandidati za mjesta rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa moraju ispunjavati i druge uvjete utvrđene zakonom i drugim propisima.

Član 60.
Procedura izbora i imenovanja

(1) Zakonom kojim se utvrđuje organizacija, upravljanje i nadležnost policijskog organa utvrđuje se postupak i nadležno tijelo koje će izvršiti konačni odabir predloženih kandidata i imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca.

Član 61.
Trajanje mandata

Mandat rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa je četiri godine, a može se obnoviti samo za drugi uzastopni mandat.

Član 62.
Uvjeti za razrješenje

Nadležni organ koji imenuje rukovodioca i zamjenika rukovodioca može ih razriješiti dužnosti prije isteka mandata:

- a) na njihov zahtjev;
- b) ukoliko trajno nisu u mogućnosti izvršavati svoje dužnosti i odgovornosti;
- c) ukoliko ne provedu mjere nadzora nad policijskim organom ili mjere nadzora nad primjenom policijskih ovlasti;
- d) ukoliko im je konačnom odlukom utvrđena disciplinska odgovornost; ili
- e) ukoliko im je izrečena pravomoćna kazna zatvora za krivično djelo.

Odjeljak 3 – Probni rad

Član 63.
Probni rad

(1) Po preuzimanju dužnosti policijski službenik je na probnom radu. Probni rad policijskih službenika obuhvata uvođenje u posao i radni period koji ukupno traje 12 mjeseci, osim ako nije drugačije određeno ovim Zakonom.

(2) Neposredno nadređeni policijskog službenika bit će određen kao starješina i bit će odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog roka. Za vrijeme probnog rada policijski službenik vrši redovne policijske dužnosti i odgovornosti.

(3) U slučaju da ocjena rada bude:

- a) “zadovoljava” ili viša - policijski organ potvrđuje zapošljavanje policijskog službenika,
- b) “ne zadovoljava” - policijski organ otpušta policijskog službenika koji gubi svoj status, bez prava na nadoknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo podnošenja žalbe policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od osam dana po prijemu rješenja o otpuštanju.

Član 64.

Interni premještaj

(1) Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog čina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnog radnog mjesta.

(2) Premještaj na drugu lokaciju iz stava 1. ovog člana koji je 60 ili više kilometara udaljen od njegovog sadašnjeg radnog mjesta može se izvršiti:

- a) kada je policijskog službenika odabrao rukovodilac nakon što se policijski službenik prijavio na upražnjeno radno mjesto koje je interno objavljeno ili
- b) kada policijski službenik primi naredbu o internom premještaju.

(3) Naredbu o internom premještaju može donijeti samo rukovodilac kada je to u interesu policijskog organa i samo onda kada nijedan policijski službenik nije mogao biti odabran u skladu sa stavom 2. tačka a) ovog člana.

(4) Premještaj policijskog službenika prema stavu 2. tačka b) ovog člana ne može trajati duže od jedne godine i ne može se ponoviti.

(5) Na dobijenu naredbu o internom premještaju policijski službenik može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od osam dana po prijemu naredbe.

(6) Policijski službenik dužan je postupiti u skladu sa naredbom o internom premještaju.

(7) Proceduru o internom premještaju detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Član 65.

Privremeni eksterni premještaj

(1) Policijski službenik može biti privremeno premješten, između ostalog, u drugi policijski organ, organizacionu jedinicu, organ uprave, ustanovu za policijsku obuku, drugu instituciju ili ured na vremenski period od najduže četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.

(2) Privremeni eksterni premještaj moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika.

(3) Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.

(4) Privremeni eksterni premještaj detaljnije propisuje Vlada Federacije podzakonskim aktom.

Član 66.

Premještaj u inozemstvo

(1) Kada interes policijskog organa to zahtijeva policijski službenik se može rasporediti na rad izvan područja Bosne i Hercegovine u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje sa inozemnim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.

(2) Premještaj u inozemstvo moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika.

(3) Premještaj iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima koje donosi organ nadležan za reguliranje takvih pitanja u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Modaliteti takvog premještaja utvrđuju se u dogovoru između policijskog organa i navedenog nadležnog organa.

Član 67.

Raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan niži čin

(1) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji službenik ima.

(2) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim izuzetnim slučajevima:

- a) kada potrebe policijskog organa nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu ili
- b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.

(3) Raspoređivanje iz st. 1. i 2. ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.

(4) Za vrijeme raspoređivanja iz st. 1. i 2. ovog člana policijski službenik zadržava svoj čin, plaću, povećanje i naknade u skladu sa zakonom.

Član 68.

Višak policijskih službenika

(1) Višak policijskih službenika može se pojaviti isključivo u slučaju reorganizacije ili smanjenja obima rada policijskog organa.

(2) Rukovodilac može proglasiti policijskog službenika viškom samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten prema članu 64. ovog Zakona.

(3) Policijski službenik koji je proglašen viškom može biti premješten na upražnjeno radno mjesto sa istim činom u policijski organ, organizacionu jedinicu ili organ uprave iz stava 2. ovog člana ovog Zakona, osim ako zakonom nije propisano drugačije.

(4) Ukoliko ne postoji mogućnost premještaja, policijskom službeniku koji je proglašen viškom može biti ponuđeno prijevremeno penzionisanje u skladu sa zakonom.

(5) Ukoliko ne postoji mogućnost prijevremenog penzionisanja, policijski organ otpustit će policijskog službenika koji je proglašen viškom. Otpušteni policijski službenik može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od osam dana po prijemu rješenja o otpuštanju.

(6) Vlada Federacije podzakonskim aktom utvrdit će proceduru koja se mora slijediti u slučaju viška policijskih službenika i proceduru koju mora slijediti policijski organ u slučaju premještaja iz stava 3. ovog člana.

POGLAVLJE VIII.

ČINOVI, PROCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Činovi

Član 69.

Činovi policijskih službenika

(1) Policijski službenici stiču svoj početni čin zavisno od nivoa pristupanja policijskom organu, kao što je propisano čl. 42. i 70. ovog Zakona.

(2) Policijski službenik stiče svoj sljedeći čin kroz unapređenje u skladu sa ovim Zakonom.

(3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

1. policajac;
2. stariji policajac;
3. narednik;
4. stariji narednik;
5. mlađi inspektor;
6. inspektor;
7. viši inspektor;
8. samostalni inspektor;
9. glavni inspektor;
10. generalni inspektor policije;
11. glavni generalni inspektor policije.

(4) Kandidati koji prolaze obuku da bi radili u policijskom organu nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje kadeta.

(5) Postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskim službenicima podrobnije propisuje Vlada Federacije podzakonskim aktom.

(6) Svako radno mjesto policijskog službenika bit će u skladu sa njegovim činom kao što je to propisano u podzakonskom aktu iz stava 5. ovog člana i iste odredbe se ugrađuju u dio pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji se odnosi na policijski organ.

Član 70.

Početni činovi policijskih službenika

(1) Policijski službenik sa najmanje IV stepenom školske spreme dobija početni čin policajca.

(2) Policijski službenik sa najmanje VI stepenom školske spreme dobija početni čin mlađeg inspektora.

(3) Dodjela početnog čina policajca ili mlađeg inspektora potvrđuje se nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 63. ovog Zakona.

Član 71.

Činovi glavnog generalnog inspektora policije i generalnog inspektora policije

(1) Čin glavnog generalnog inspektora policije stiče isključivo glavni inspektor ili generalni inspektor policije koji je imenovan za rukovodioca policijskog organa prema članu 59. ovog Zakona.

(2) Čin generalnog inspektora policije stiče glavni inspektor koji je imenovan za zamjenika rukovodioca policijskog organa prema članu 59. ovog Zakona.

(3) Rukovodilac i zamjenik rukovodioca policijskog organa gube činove iz st. 1. i 2. ovog člana po okončanju mandata i vraćaju se u čin glavnog inspektora i raspoređuju se na radna mjesta koja odgovaraju navedenom činu.

(4) Ukoliko je rukovodilac ili zamjenik rukovodioca prije imenovanja radio u policijskom organu na koji se ovaj Zakon ne primjenjuje, njegov radni odnos uređuje se u skladu sa važećim zakonima.

Član 72.

Zaštita činova

(1) Dodijeljeni čin se ne može oduzeti osim u slučaju iz člana 71. stav 3. ovog Zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu sa ovim Zakonom.

(2) Izuzetno, čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja službenik može zadržati na počasnoj osnovi prema odluci ministra.

Član 73.

Činovi i njihov izgled

(1) Izgled činova je sljedeći:

1. policajac: jedna žuta traka debljine 8 mm prišivena paralelno uz i 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;
2. stariji policajac: dvije žute trake debljine 8 mm, razmaknute jedna od druge 5 mm i prišivene paralelno sa vanjskim rubom ramenog prišivka od kojih je prva udaljena 20 mm od ruba ramenog prišivka;
3. narednik: dvije žute trake debljine 15 mm, udaljene jedna od druge 5 mm, u obliku tupog ugla (140 stepeni) i prišivene na rameni prišivak tako da su vrhovi uglova okrenuti prema unutrašnjem rubu ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;
4. stariji narednik: tri žute trake debljine 15 mm, razmaknute jedna od druge 5 mm, u obliku tupog ugla (140 stepeni) i prišivene na rameni prišivak tako da su vrhovi uglova okrenuti prema unutrašnjoj strani ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;
5. mlađi inspektor: jedna zvijezda smještena u sredini ramenog prišivka, udaljena 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;
6. inspektor: dvije zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, udaljene jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva udaljena 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;
7. viši inspektor: tri zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, udaljene jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskog ruba ramenog prišivka;

8. samostalni inspektor: četiri zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, udaljene jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskog ruba ramenog prišivka;
 9. glavni inspektor: grb policijskog organa i jedna zvjezdica, udaljena od grba 5 mm, pri čemu je grb 20 mm udaljen od vanjskog ruba ramenog prišivka;
 10. generalni inspektor policije: grb policijskog organa i dvije zvjezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5 mm udaljeno jedno od drugog, a grb 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka;
 11. glavni generalni inspektor policije: grb policijskog organa i tri zvjezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5 mm udaljena jedna od druge. Službeni grb je smješten 20 mm od vanjskog ruba ramenog prišivka.
- (2) Boja ramenog prišivka je tamnoplava širine 45 mm i dužine 100 mm.

Odjeljak 2 – Unapređenje policijskih službenika

Član 74. Unapređenje

(1) Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo prema smjernicama i u proceduri propisanim ovim Zakonom i propisom o proceduri za unapređenje koje donosi ministar.

(2) Policijski službenici koji se prijave za unapređenje iz čina starijeg policajca u čin narednika, iz čina starijeg narednika u čin mlađeg inspektora i iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora, obavezni su da polože interne ispite za unapređenje u policijskom organu u skladu sa propisom iz stava 1. ovog člana.

(3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u policijskom organu stekne viši stepen školske spreme tokom rada u policijskom organu i ispunio uvjete iz člana 75. stav 2. tačke 2. i 3. ovog Zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, pod uvjetom da postoji slobodno radno mjesto.

Član 75. Kriteriji i uvjeti za unapređenje

(1) Policijski službenik dobija naredni viši čin kada se ispune svi sljedeći uvjeti:

1. da je za čin u koji bi službenik mogao biti unaprijeđen u skladu sa ovim Zakonom oglašeno slobodno mjesto i to je slobodno mjesto oglašeno interno;
2. da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke 1. ovog stava i
3. da policijski službenik ima preporuku komisije za unapređenje osnovane prema članu 77. stav 3. ovog Zakona.

(2) Pri davanju preporuke iz stava 1. tačka 3. ovog člana, komisija za unapređenje vodi računa da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterije:

1. da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
2. da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine;
3. da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili disciplinski postupak za tešku povredu službene dužnosti;
4. da je uspješno završio interne ispite iz člana 74. stav 2. ovog Zakona;
5. da njegovo unapređenje nije suspendirano u skladu sa članom 112. stav 4. ovog Zakona.

(3) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina starijeg narednika u čin mlađeg inspektora mora da ima najmanje VI stepen stručne spreme.

(4) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina inspektora u čin višeg inspektora mora imati najmanje VI stepen stručne spreme. Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora mora imati najmanje VII stepen stručne spreme.

(5) Pri davanju preporuke iz stava 1. tačka 3. ovog člana komisija za unapređenje uzima u obzir i disciplinske mjere izrečene policijskom službeniku.

(6) Interno objavljivanje radnog mjesta iz stava 1. tačka 1. ovog člana detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Član 76.

Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu

(1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterije za unapređenje iz člana 75. stav 2. tačka 1. ovog Zakona jeste:

1. za unapređenje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
2. za unapređenje iz čina starijeg policajca do čina mlađeg inspektora - četiri godine u svakom činu;
3. za unapređenje iz čina mlađeg inspektora do čina višeg inspektora - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa VI stepenom školske spreme i dvije godine u svakom činu za policijske službenike sa VII stepenom školske spreme;
4. za unapređenje iz čina višeg inspektora do čina glavnog inspektora - tri godine u svakom činu.

(2) Pri računanju vremena iz stava 1. ovog člana priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskom organu.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznat će se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještaju u skladu sa članom 65. ovog Zakona ili u premještaju u inozemstvo u skladu sa članom 66. ovog Zakona.

(4) Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan niži čin, u skladu sa članom 67. ovog Zakona, smatra se vremenom koje je proveo u svom činu.

Član 77.

Postupak unapređenja

(1) Kadrovska služba policijskog organa priprema godišnju listu slobodnih radnih mjesta za sve činove za unapređenje, sa izuzetkom početnih činova.

(2) Lista iz stava 1. ovog člana dostavlja se rukovodiocu koji odlučuje o pokretanju postupka za unapređenje.

(3) Na osnovu odluke iz stava 2. ovog člana rukovodilac uspostavlja komisiju za unapređenje i imenuje tri člana čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapređenje, a imaju najmanje čin višeg inspektora.

(4) Prije objavljivanja slobodnih radnih mjesta iz člana 75. stav 1. tačka 1. ovog Zakona, komisija za unapređenje razmatra sve slučajeve posebnih unapređenja u skladu sa članom 78. ovog Zakona.

(5) Komisija za unapređenje preporučuje rukovodiocu kandidate koji su dobili najviše bodova na internim ispitima iz člana 74. stav 2. ovog Zakona u skladu sa brojem slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena.

(6) Za policijske službenike koji ne moraju pristupiti internim ispitima iz člana 74. stav 2. ovog Zakona, kao glavni indikator za unapređenje uzimaju se ocjene rada i te se ocjene navode u odluci o unapređenju.

Član 78.

Posebno unapređenje

(1) Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen najvećom mogućom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate i značajno doprinomio povećanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini i sigurnosti njenih građana, te koji je proveo u trenutnom činu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg čina i koji ispunjava uvjete iz člana 75. ovog Zakona, može biti unaprijeđen u sljedeći viši čin.

(2) Policijski službenik može biti unaprijeđen na ovakav način najviše dva puta u toku svoje profesionalne karijere.

(3) Policijski službenik ne može biti unaprijeđen na način iz stava 1. ovog člana u čin višeg inspektora i iznad.

(4) Sve slučajeve posebnog unapređenja razmatra komisija za unapređenje, osnovana u skladu sa članom 77. stav 3. ovog Zakona.

(5) Odluku o prijevremenom ili posebnom unapređenju iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac na osnovu prijedloga komisije za unapređenje.

Član 79.

Odluke o unapređenju

(1) Odluke o unapređenju u viši čin, posebnim unapređenjima i sticanju višeg čina iz člana 74. stav 3. ovog Zakona pisano se obrazlažu.

(2) Lista unaprijeđenih policijskih službenika objavljuje se na oglasnoj ploči policijskog organa.

(3) Policijski službenik koji se prijavio za unapređenje može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od osam dana nakon objavljivanja liste iz stava 2. ovog člana. Žalba odgađa postupak unapređenja.

(4) Kada policijski odbor odluči o svim podnesenim žalbama, komisija za unapređenje objavljuje konačnu listu kandidata predloženih za unapređenje na oglasnoj ploči policijskog organa.

(5) Kada bude unaprijeđen u viši čin, policijskog službenika na radno mjesto u novom činu raspoređuje rukovodilac. Pri tom raspoređivanju uzima se u obzir izrečena sklonost unaprijeđenog policijskog službenika i daje se prioritet sklonostima policijskih službenika koji su dobili najviši broj bodova komisije za unapređenje.

(6) Policijski službenik prihvata radno mjesto iz stava 5. ovog člana.

(7) Način na koji komisija za unapređenje dodjeljuje bodove policijskom službeniku određuje se propisom iz člana 74. stav 1. ovog Zakona.

Član 80.
Ocjena rada

(1) Policijski organ najmanje jednom godišnje vrši ocjenu rada svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li poziv službe i naredbe koje izda nadređeni i zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.

(2) Ocjena rada poduzima se radi:

- a) osiguravanja djelotvornog sredstva za procjenu rada policijskih službenika;
- b) podsticanja službenika da iskažu maksimum svojih sposobnosti;
- c) identificiranja nedostataka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
- d) priznavanja istaknutog rada, davanja podsticaja za bolji rad te postavljanja novih radnih ciljeva.

(3) Ocjenu rada policijskog službenika sačinjava i potpisuje po hijerarhiji neposredno nadređeni iz člana 81. stav 2.

(4) Ocjenu rada policijskog službenika koji radi na rukovodećem radnom mjestu sačinjava zamjenik rukovodioca policijskog organa a potpisuje je rukovodilac.

(5) Detaljni postupak i kriterije ocjene rada policijskih službenika propisuje ministar pravilnikom, na prijedlog rukovodioca.

Član 81.
Način ocjenjivanja

(1) Policijski službenik ocjenjuje se sljedećim ocjenama:

1. ne zadovoljava;
2. zadovoljava;
3. dobar;
4. vrlo dobar;
5. odličan.

(2) Ocjenjivanje rada policijskog službenika vrši neposredno nadređeni koji ima najmanje čin starijeg narednika i najmanje jedan viši čin od policijskog službenika koji se ocjenjuje u skladu sa ocjenama spomenutim u stavu 1. ovog člana. Ocjene odobrava rukovodilac organizacione jedinice nadređenog koji pokreće postupak, a koji ima najmanje čin inspektora.

(3) Policijski službenik dobija kopiju ocjene svog rada i potpisuje je.

(4) Policijski službenik koji se ne slaže sa ocjenom svog rada može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od osam dana nakon što primi kopiju ocjene rada.

Član 82.
Rezultati rada

(1) U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada “ne zadovoljava”, bit će ponovo ocijenjen tri mjeseca nakon godišnje procjene rada. U toku ta tri mjeseca policijski službenik bit će

pažljivo nadgledan. Po isteku tog roka, ukoliko nije došlo do zadovoljavajućeg stepena poboljšanja u radu, može se poduzeti sljedeće:

1. interni premještaj unutar policijskog organa u skladu sa činom policijskog službenika,
2. prestanak radnog odnosa.

(2) Proces ponovnog ocjenjivanja ne sprečava pokretanje disciplinskog postupka zbog loših rezultata rada.

Član 83.

Evidencije ocjene rada

(1) Ispunjene i potpisane obrasce o ocjeni rada kadrovska služba evidentira i pohranjuje u službenikov dosje.

(2) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.

(3) Obrazac ocjene rada ostat će u osobnom dosjeu policijskog službenika, a kada policijski službenik napusti službu zbog odlaska u penziju, davanja otkaza ili drugačijeg prestanka radnog odnosa, pohranit će se u arhivu.

POGLAVLJE IX.

NAKNADE (PLAĆA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1 - Naknade

Član 84.

Određenje naknada

(1) Naknade policijskom službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane ovim Zakonom.

(2) Plaća policijskog službenika veže se uz njegov čin.

Odjeljak 2 – Plaća

Član 85.

Osnovica plaće i koeficijenti činova

(1) Obračun plaća za policijske službenike vrši se prema zajedničkoj osnovici plaća koja je ista za sve policijske službenike i koju određuje Vlada Federacije.

(2) Policijski službenici su kategorizirani u 11 koeficijenata činova, tako što se svakom činu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu koji je jednak za sve policijske organe.

(3) Najviši koeficijent čina pripisuje se činu glavnog generalnog inspektora policije i jednak je koeficijentu koji se pripisuje sekretaru organa državne službe. Najviši koeficijent čina je tri i po puta veći od najnižeg koeficijenta čina. Najniži koeficijent čina pripisuje se činu policajca.

(4) Ostale koeficijente činova koji se pripisuju ostalim činovima, a prema odredbama st. 2. i 3. ovog člana, utvrđuje Vlada Federacije posebnim propisom.

Član 86. **Obračun plaće**

Platne stavke i način obračuna su:

1. osnovna plaća: određuje se tako što se osnovica plaće određena u skladu sa članom 85. stav 1. ovog Zakona pomnoži sa koeficijentom čina iz stava 2. člana 85. ovog Zakona,
2. radno iskustvo: plaća se uvećava za 0,5% za svaku punu godinu radnog iskustva, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Odjeljak 3 – Dodaci

Član 87. **Dodatak za posebne uvjete rada**

(1) Zavisno od rizika, odgovornosti, složenosti ili posebnih radnih uvjeta na određenim radnim mjestima, rukovodilac odlučuje o trajnom određenom dodatku za posebne uvjete rada na takvim radnim mjestima.

(2) Dodatak za posebne uvjete rada trajno je vezan za radna mjesta iz stava 1. ovog člana te ne može biti izmijenjen ukoliko ne nastupe nove posebne radne okolnosti.

(3) Dodatak za posebne uvjete rada iznosi do 30% od osnovne plaće.

(4) Uz dodatak iz stava 3. ovog člana, u posebnim okolnostima i na prijedlog rukovodioca, ministar će odrediti veći trajni dodatak za pojedina radna mjesta. Taj dodatak iznosi 10% od osnovne plaće.

Član 88. **Dodatak za izvanredne radne rezultate**

(1) Na osnovu izvanrednih i objektivno ocijenjenih radnih rezultata policijskog službenika rukovodilac može odlučiti o jednokratnom dodatku na plaću tom službeniku do 30% od osnovne plaće.

(2) Dodatak za izvanredne radne rezultate može se isplatiti istom policijskom službeniku samo jednom godišnje za jedan mjesec.

(3) Odluka iz stava 1. ovog člana bit će objavljena na oglasnoj ploči policijskog organa.

Odjeljak 4 – Ostale naknade

Član 89. **Plaćeno odsustvo**

Policijski službenik ima pravo na naknadu plaće do visine jedne plaće za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog odsustva, te za prvi period odsustva sa posla zbog bolesti ili invalidnosti u toku kojeg, prema propisima o zdravstvenom osiguranju, tu naknadu plaće i povećanja plaće mora isplatiti policijski organ.

Član 90. **Plaćanje prekovremenog rada**

Osnovna plaća policijskog službenika koji radi prekovremeno uvećat će se za:

- a) 40% ukoliko je prekovremeni rad bio u periodu između 22 sata i 7 sati,

- b) 30% ukoliko je prekovremeni rad bio u periodu između 7 sati i 22 sata.

Član 91.

Naknade za privremeni interni premještaj

(1) Policijski službenik koji je prema članu 64. ovog Zakona premješten na drugo radno mjesto koje je 60 km ili više udaljeno od njegovog trenutnog radnog mjesta ima pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(2) Uz osnovnu plaću koja je određena činom policijskog službenika naknade iz stava 1. ovog člana su:

- a) naknada troškova za odvojeni život,
- b) naknada za odgovarajući smještaj.

(3) Policijski službenik koji je premješten po osobnom zahtjevu nema pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(4) Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na policijskog službenika koji je prvi put raspoređen na posao.

Član 92.

Prava u slučaju viška policijskih službenika

(1) U slučaju otpuštanja zbog viška policijskih službenika u skladu sa odredbama ovog Zakona, otpušteni policijski službenik ima pravo na otpremninu koja odgovara iznosu plaće koju je primao u vrijeme kada je proglašen viškom, obračunate za period od šest mjeseci.

(2) Otpremnina iz stava 1. ovog člana iznosi 12 mjesečnih plaća za policijske službenike koji imaju najmanje 15 godina radnog iskustva kao policijski službenici.

Član 93.

Smrt policijskog službenika

(1) Policijski službenik koji izgubi život na dužnosti sahranjuje se na mjestu koje odredi njegova porodica iz člana 38. stav 3. ovog Zakona na trošak policijskog organa.

(2) Policijski organ snosi sljedeće posmrtno troškove :

- a) troškove za prijevoz posmrtnih ostataka na mjesto sahrane;
- b) putne troškove za dvije prateće osobe;
- c) trošak za grobnicu ukoliko nije već osigurana na drugi način;
- d) druge uobičajene troškove u iznosu koji određuje ministar.

(3) Porodica koju je preminuli policijski službenik izdržavao ima pravo na jednokratnu finansijsku pomoć u iznosu posljednje netoplaće koju je ostvario, uvećane šest puta.

Član 94.

Druge vrste naknada

Policijski službenici imaju pravo i na sljedeće naknade:

- a) za troškove javnog prijevoza na posao i sa posla;
- b) za obroke (bonovi za ručak);
- c) regres;
- d) u slučaju smrti člana uže porodice;
- e) za troškove usavršavanja (obuka, obrazovanje, naknada za produženje letačke dozvole i ljekarske preglede);
- f) otpremnina;
- g) za službene puteve (troškovi prijevoza i dnevnica).

Član 95.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vlada Federacije u podzakonskom aktu utvrđuje kriterije, uvjete i iznose naknada iz Odjeljka 4. Poglavlje IX. ovog Zakona.

Član 96.

Platna lista

Svaki policijski službenik ima pravo na platnu listu u kojoj su detaljno navedeni, između ostalog, iznos njegove plaće, dodataka, naknada i odbitaka.

POGLAVLJE X.

RADNI UVJETI

Član 97.

Radni i socijalni propisi

Zakon o radu FBiH i ostali zakoni kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa primjenjuju se na policijske službenike i kadete ukoliko nije drugačije određeno ovim Zakonom.

Član 98.

Radno vrijeme

(1) Prosječno radno vrijeme je 40 sati sedmično, što uključuje odmor u toku radnog dana propisan važećim zakonima.

(2) Uobičajeno radno vrijeme je osam sati dnevno. Rukovodilac može odrediti drugačije radno vrijeme u sljedećim slučajevima:

- a) kada je potreban kontinuitet rada,
- b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom periodu.

Član 99.

Rad u posebnim uvjetima

(1) Policijski službenik obavezan je raditi u posebnim uvjetima u slučaju kada su takvi uvjeti neophodni za izvršenje zadataka policijskog organa.

(2) Posebnim uvjetima smatraju se: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom, blagdanima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.

(3) Drugi načini rada u posebnim uvjetima mogu biti određeni ako to zahtijeva sigurnosna situacija ili ako je to jedini način da se izvrše određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.

(4) Rukovodilac podrobnije određuje razloge iz kojih se drugi način rada u posebnim uvjetima iz stava 3. ovog člana može odrediti, a može ovlastiti i druge policijske službenike koji rade na rukovodećim radnim mjestima da to odrede.

(5) Za poslove iz st. 2. i 3. ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima. Na prijedlog rukovodioca ministar će podzakonskim aktom utvrditi način isplate i iznos ovih naknada.

Član 100.

Ograničenja prekovremenog rada

(1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom vremenskom periodu, izdat će se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad.

(2) Prekovremeni rad iz stava 1. ovog člana može trajati do četiri sata dnevno i ne više od 20 sati sedmično.

Član 101.

Plaćeni godišnji odmor

(1) Policijski službenici imaju pravo na najmanje 18 a najviše 30 radnih dana plaćenog godišnjeg odmora, zavisno od dužine radnog iskustva.

(2) Godišnji odmor na koji policijski službenici imaju pravo određen je kako slijedi u tabeli:

Godine radnog iskustva	Radni dani
od 6 mjeseci do 3 godine	18
od 3 do 5 godina	20
od 5 do 7 godina	22
od 7 do 10 godina	23
od 10 do 12 godina	24
od 12 do 15 godina	25
od 15 do 20 godina	27
od 20 do 25 godina	29
preko 25 godina	30

(3) U smislu ovog Zakona, u dane godišnjeg odmora ne računaju se subota, nedjelja, blagdani i drugi neradni dani.

(4) Prema odluci rukovodioca, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.

(5) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio se koristi bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio se koristi najkasnije do 30. juna naredne godine.

(6) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.

(7) Izuzetno od stava 5. ovog člana, rukovodilac može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih operativnih razloga.

(8) U slučaju da promjena u rasporedu iz stava 7. ovog člana ima za rezultat prekid korištenja godišnjeg odmora policijskog službenika, navedeni policijski službenik dobit će nadoknadu za putne i druge troškove koji su nastali prekidanjem korištenja godišnjeg odmora. Rukovodilac određuje vrstu i visinu troškova koji nisu troškovi za putovanje.

(9) Policijski službenik ne gubi dane godišnjeg odmora zbog prekida iz stava 7. ovog člana i takav godišnji odmor može se kasnije koristiti.

Član 102.

Plaćeno odsustvo

(1) Policijski službenik ima pravo na plaćeno odsustvo do pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini u sljedećim slučajevima:

- smrt člana uže porodice: do tri radna dana;
- smrt srodnika: jedan radni dan;
- njegovanje člana uže porodice: do tri radna dana;
- rođenje djeteta: do tri radna dana;
- sklapanje braka: do pet radnih dana;
- selidba: do dva radna dana.

(2) Plaćeno odsustvo iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac.

Član 103.

Neplaćeno odsustvo

Na zahtjev policijskog službenika rukovodilac može odobriti neplaćeno odsustvo u periodu od najduže 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Član 104.

Beneficirani penzioni staž

Policijski službenici imaju pravo na beneficirani penzioni staž po kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

POGLAVLJE XI.

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Član 105.

Disciplinska odgovornost policijskog službenika

(1) Policijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti propisane ovim Zakonom nastale kao rezultat njegove krivice.

(2) Krivična odgovornost za krivično djelo ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika ukoliko je učinjenje krivičnog djela također i povreda službene dužnosti.

(3) Oslobođenje od krivične odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobođenje od disciplinske odgovornosti.

(4) Disciplinski postupak detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom nakon konsultacija sa rukovodiocem organa.

(5) Disciplinski postupak mora biti fer i transparentan. Tokom disciplinskog postupka policijski službenik uživa sljedeća prava koja se razrađuju podzakonskim aktom iz stava 4. ovog člana:

1. pravo da bude pravovremeno obaviješten o optužbi za povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pisano odgovori na optužbu ili da se njegova usmena izjava zapiše;
2. pravo na fer i javno saslušanje u razumnom roku od organa utvrđenih ovim Zakonom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne sigurnosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interese pravičnosti prema mišljenu organa utvrđenih ovim Zakonom;
3. pravo na ne davanje iskaza protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;
4. pravo na javno izricanje odluke;
5. pravo na podnošenje žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti.

Član 106.

Lakše povrede službene dužnosti

Lakše povrede službene dužnosti jesu:

1. nenošenje ili neispravno nošenje uniforme, naoružanja ili opreme;
2. nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena;
3. nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka;
4. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;
5. izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa;
6. nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili posjetiocima.

Član 107.

Teže povrede službene dužnosti

(1) Teže povrede službene dužnosti jesu:

1. neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka ili konzumiranje alkohola u toku radnog vremena;
2. izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
3. četiri ili više lakših povreda službene dužnosti;
4. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju dužem od jednog, ali kraćem od tri dana u jednom mjesecu;
5. neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;

6. vršenje aktivnosti koje nisu u skladu sa interesima policijskog organa ili bez prethodnog odobrenja starješine;
7. ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka;
8. nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;
9. ponašanje koje narušava ugled policijskog organa;
10. nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguravanje objekata, osoba i povjerenih sredstava i stvari;
11. sprečavanje građana ili pravnih lica u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka, ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskom roku;
12. nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;
13. prikrivanje činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od drugog policijskog službenika koji je načinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile učinio težu povredu službene dužnosti;
14. činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;
15. samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta čuvanja određenog objekta ili osobe koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
16. dolazak na posao u pijanom stanju ili pod uticajem alkohola ili korištenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena;
17. sprečavanje, izbjegavanje, ometanje ili na drugi način odgađanje provođenja internih ili disciplinskih postupaka;
18. narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tučom na javnom mjestu ili bilo kojom drugom radnjom kojom se narušava javni red i mir i tom radnjom narušava ugled policijskog organa, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
19. davanje netačnih podataka koji utiču na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
20. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od tri uzastopna dana ili od ukupno pet dana u toku jedne kalendarske godine;
21. zloupotreba bolovanja;
22. upotreba sile, odnosno vatrenog oružja u suprotnosti sa ovim Zakonom;
23. zloupotreba službenog položaja;
24. odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u svrhu izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;
25. učestvovanje u političkim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti;
26. vršenje diskriminacije pri vršenju dužnosti na osnovu: rase, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili po bilo kojem drugom osnovu.

(2) Teže povrede službene dužnosti iz stava (1) ovog člana stepenuju se bodovima na sljedeći način:

- povrede iz tački od 1. do 3. - 5 bodova;
- povrede iz tački od 4. do 6. - 10 bodova;
- povrede iz tački od 7. do 11. – 15 bodova;
- povrede iz tačke 12. – 20 bodova;
- povrede iz tački od 13. do 19. – 25 bodova;
- povrede iz tački od 20. do 26. – 30 bodova.

Član 108.

Pokretanje internog postupka

(1) Interni postupak zbog povrede službene dužnosti pokreće se na osnovu:

1. pritužbe građanina;
2. zahtjeva jednog ili više zaposlenih u policijskom organu;
3. zahtjeva neposredno nadređenog policijskog službenika; ili
4. zahtjeva predsjedavajućeg Ureda za pritužbe javnosti pri Ministarstvu.

(2) Interni postupak vodi Odjel za unutrašnju kontrolu.

(3) Svako ko primi informaciju ili pritužbu na policijskog službenika prosljedit će tu informaciju ili pritužbu Odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata.

(4) Interni postupak za lakše povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od 30 dana od dana prijave Odjelu za unutrašnju kontrolu.

(5) Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od tri mjeseca od dana prijave Odjelu za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još dva mjeseca u zavisnosti od složenosti slučaja.

Član 109.

Izricanje disciplinske sankcije

(1) Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izriče rukovodilac nakon provedenog internog postupka iz člana 108. ovog Zakona.

(2) Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti izriče disciplinska komisija nakon provedenog disciplinskog postupka iz člana 111. ovog Zakona.

(3) Odluka o disciplinskoj odgovornosti dostavlja se policijskom službeniku.

Član 110.

Disciplinska komisija

(1) Disciplinsku komisiju uspostavlja rukovodilac, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenika članova. Dva člana i jedan zamjenik moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenik moraju biti državni službenici. Najmanje jedan član disciplinske komisije mora biti diplomirani pravnik.

(2) Predsjedavajući disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina.

(3) Način rada, glasanja i donošenja odluka regulira se podzakonskim aktom iz člana 105. stav 4. ovog Zakona.

Član 111.
Pokretanje disciplinskog postupka

(1) Za teže povrede službene dužnosti Odjel za unutrašnju kontrolu u roku od sedam dana nakon provedenog internog postupka iz člana 108. ovog Zakona dostavlja disciplinskoj komisiji zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

(2) Disciplinska komisija odlukom pokreće disciplinski postupak u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva Odjela za unutrašnju kontrolu.

(3) Zahtjev i odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku.

(4) Disciplinska komisija donosi odluku o disciplinskoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Član 112.
Disciplinske sankcije

(1) Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članu 106. ovog Zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) pisana opomena,
- b) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesečne plaće policijskog službenika.

(2) Za teže povrede službene dužnosti propisane u članu 107. ovog Zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) novčana kazna,
- b) obustavljanje unapređenja u viši čin,
- c) prekid radnog odnosa.

(3) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti te prestanak radnog odnosa izriču se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi	Minimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plaće	Maksimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plaće
od 5 do 9	kazna od 15 % za 2 mjeseca	kazna od 15% za 3 mjeseca
od 10 do 14	kazna od 15 % za 3 mjeseca	kazna od 20% za 4 mjeseca
od 14 do 19	kazna od 20% za 4 mjeseca	kazna od 30% za 5 mjeseci
od 20 do 24	kazna od 20% za 5 mjeseci	kazna od 30% za 6 mjeseci
od 25 ili više	kazna od 20% za 6 mjeseci	prestanak radnog odnosa

(4) Za 20 i više bodova izriče se i disciplinska sankcija obustavljanja unapređenja u viši čin za vremenski period od 12 mjeseci do tri godine.

(5) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više povreda proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost utvrđuje se za svaku povredu zasebno, a izriče se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Odluku o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji disciplinska komisija donosi prema povredi kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale se povrede uzimaju u obzir kao

otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz stava 3. ovog člana.

(6) Prilikom odlučivanja o disciplinskoj sankciji bodovi pripisani za svaku povredu u proteklih pet godina se zbrajaju, množe sa faktorom 0,2 i pribrajaju bodovima pripisanim za povredu službene dužnosti po kojoj se postupa.

(7) Svakoј lakšoj povredi službene dužnosti pripisuje se jedan bod koji se dodjeljuje za period od dvije godine od dana izricanja disciplinske sankcije i primjenjuje za buduće povrede službene dužnosti u tom roku.

(8) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se za teže povrede službene dužnosti iz člana 107. stav 1. tačke od 13. do 26. ovog Zakona, ako je povreda učinjena sa umišljajem ili uslijed krajnje nepažnje, a nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku.

(9) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za povredu po kojoj se postupa i ranije povrede službene dužnosti u proteklih pet godina.

(10) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izriče se ako je policijski službenik pravomoćno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu.

(11) Sve disciplinske sankcije izrečene za povrede službene dužnosti upisuju se u lični dosje policijskog službenika.

Član 113.

Pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti

(1) Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od 15 dana od dana prijema odluke. Žalba podnesena policijskom odboru odlaže izvršenje odluke.

(2) Policijski odbor o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 114.

Suspenzija

(1) Policijski službenik može biti privremeno suspendiran sa zadataka i dužnosti koje vrši ili suspendiran iz policijskog organa ako je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski postupak i ako se, uzimajući u obzir prirodu krivičnog djela ili prirodu teže povrede službene dužnosti, kao i okolnosti pod kojima je učinjeno krivično djelo, odnosno teža povreda službene dužnosti, može osnovano vjerovati da bi štetilo interesima službe ili internom postupku.

(2) Rukovodilac je odgovoran za donošenje odluke o privremenoj suspenziji u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(3) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom 1. ovog člana može trajati do okončanja disciplinskog ili krivičnog postupka.

(4) Tokom suspenzije službeno oružje, značka i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

(5) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz stava 1. ovog člana može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji policijskom odboru iz člana 124. ovog Zakona u roku od 15 dana od prijema odluke.

Član 115.
Isplata plaće tokom suspenzije

(1) Tokom suspenzije iz policijskog organa policijski službenik ima pravo na 55% od svoje plaće. U posebnim slučajevima, kada ima porodicu koju izdržava, policijski službenik ima pravo na 65% od svoje plaće.

(2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plaće i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za učinjenje krivičnog djela.

Član 116.
Trajanje postupka

(1) Za lakše povrede službene dužnosti interni postupak i donošenje odluke o sankciji od rukovodioca mora biti okončano u roku od 60 dana od dana kada je povreda prijavljena Odjelu za unutrašnju kontrolu.

(2) Za teže povrede službene dužnosti interni postupak i disciplinski postupak mora biti okončan u roku od devet mjeseci od dana kada je povreda prijavljena Odjelu za unutrašnju kontrolu.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga pokreće se disciplinski postupak i prekida se do okončanja krivičnog postupka ili do okončanja krivične istrage.

Član 117.
Zastarjelost postupka

(1) Vođenje postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za izvršenu povredu službene dužnosti i učinioca, a najduže u roku od šest mjeseci od dana izvršenja povrede.

(2) Vođenje postupka zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana saznanja za izvršenu povredu i učinioca, a najduže u roku od godine dana od dana izvršenja povrede.

(3) Izvršenje disciplinske sankcije za lakšu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca a za težu povredu službene dužnosti u roku od šest mjeseci, računajući od pravomoćnosti rješenja kojim je disciplinska sankcija izrečena.

(4) U pogledu prekida zastare pokretanja postupka, odnosno izvršenja odgovarajuće se primjenjuju odredbe o prekidu zastare pokretanja, odnosno izvršenja utvrđene krivičnim zakonima FBiH.

Član 118.
Disciplinski spisi

(1) Policijski organ vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrečenim policijskim službenicima.

(2) Kopija odluke o disciplinskoj odgovornosti ulaže se u osobni dosje policijskog službenika.

POGLAVLJE XII.
ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 119.
Odgovornost policijskog službenika

(1) Policijski službenik obavezan je da policijskom organu nadoknadi materijalnu štetu na imovini policijskog organa koju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje tokom vršenja dužnosti.

(2) Policijski službenik obavezan je da policijskom organu nadoknadi štetu koju policijski organ mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim licima, a koju je namjerno ili iz grube nepažnje prouzrokovao policijski službenik tokom vršenja dužnosti.

(3) Svaki službenik policijskog organa obavezan je, odmah po saznanju, podnijeti izvještaj o pričinjenoj šteti.

Član 120.
Utvrđivanje i nadoknada štete

(1) Komisija koju uspostavlja rukovodilac utvrđuje štetu, iznos i okolnosti pod kojima je šteta prouzrokovana.

(2) Rukovodilac i policijski službenik mogu napraviti pisani sporazum o iznosu i načinu nadoknade štete.

(3) Na osnovu izvještaja komisije i sporazuma rukovodilac donosi odluku o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade. U skladu sa iznosom nadoknade i na osnovu zahtjeva policijskog službenika, rukovodilac može dozvoliti isplatu u ratama.

(4) Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika rukovodilac može odobriti da šteta bude nadoknađena uspostavom predašnjeg stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.

Član 121.
Odgovornost Federacije za štetu

(1) U skladu sa zakonom, FBiH odgovorna je za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim licima kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili vezano za izvršenje zadataka policijskog organa.

(2) FBiH ima pravo zahtijevati od policijskog službenika za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana da nadoknadi iznos isplaćen trećim osobama, ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlaštenih radnji ili postupaka.

POGLAVLJE XIII.
PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 122.
Osnove prestanka radnog odnosa

Policijском službeniku prestaje radni odnos te automatski gubi status policijskog službenika u sljedećim slučajevima:

1. kada svojevóljno da otkaz;
2. kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
3. kada navrši 65 godina života i zakonom propisani penzioni staž ili 40 godina penzionog staža;
4. kada je zbog zdravstvenog stanja trajno nesposoban da vrši službene dužnosti, a da pritom ne ispunjava uvjete za premještaj na drugo odgovarajuće radno mjesto unutar policijskog organa;
5. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad (član 82.);
6. gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine;
7. sticanjem državljanstva druge države, ako je to u suprotnosti sa zakonima Bosne i Hercegovine;
8. zbog viška policijskih službenika;
9. kada mu je za krivično djelo izrečena pravomoćna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna;
10. kada mu je izrečena disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa;
11. istekom mandata rukovodioca odnosno zamjenika rukovodioca policijskog organa iz člana 2. stav 1. ovog Zakona, ukoliko je prije imenovanja na tu dužnost radio u policijskom organu na koji se ovaj Zakon ne primjenjuje.

Član 123.
Obaveza razduženja službenih sredstava

(1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u policijskom organu obavezan je razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnog odnosa.

(2) Na dan prestanka radnog odnosa službeno oružje i iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

POGLAVLJE XIV. POLICIJSKI ODBOR

Član 124. Uspostava i uloga policijskog odbora

(1) Policijski odbor uspostavlja Vlada Federacije.

(2) Policijski odbor nadležan je za preispitivanje odluka ili nedonošenja odluka policijskog organa koje se odnose na status policijskih službenika, u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim aktima, a na zahtjev:

- a) policijskog službenika koji se osjeća oštećenim osporavanom odlukom, postupanjem ili nepostupanjem,
- b) policijskog organa u kojem je oštećeni policijski službenik zaposlen,
- c) Ministarstva ili drugog državnog organa u čijem sastavu je policijski organ.

(3) Policijski odbor:

- a) saslušava policijskog službenika ako je to potrebno;
- b) poziva svjedoke i vještake kada je to neophodno;
- c) traži i prikuplja od nadležnih tijela sve relevantne podatke;
- d) usvaja poslovnike koji se objavljuju u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

(4) Odluke policijskog odbora zasnivaju se na zakonu i na potpuno i pravilno utvrđenim činjenicama. Odluke policijskog odbora su konačne, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa važećim zakonima i dostavljaju se podnosiocu žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.

(5) Policijski odbor odlučuje o žalbi u roku od 20 dana od dana prijema žalbe, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(6) Žalba podnesena policijskom odboru ne odgađa izvršenje odluke ukoliko nije drugačije propisano ovim Zakonom.

(7) Pri odlučivanju o žalbi podnesenoj na odluku disciplinske komisije, policijski odbor postupi prema članu 105. stav 4. ovog Zakona.

Član 125. Sastav policijskog odbora

(1) Policijski odbor čine dva policijska službenika sa činom glavnog inspektora koji predstavljaju policijski organ i jedan državni službenik iz Ministarstva.

(2) Najmanje jedan član policijskog odbora mora biti diplomirani pravnik, a zasjedanjem policijskog odbora predsjedava osoba koja ima najduže radno iskustvo u činu iz stava 1. ovog člana.

(3) Ministarstvo predlaže Vladi Federacije dva državna službenika za kandidate za policijski odbor. Policijski organ predlaže Vladi Federacije četiri policijska službenika za kandidate za policijski odbor. Vlada Federacije od predloženih kandidata imenuje članove policijskog odbora na mandat od dvije godine, bez mogućnosti drugog mandata.

(4) Član policijskog odbora mora biti nezavisan u svom radu i nepristrasan.

(5) Član policijskog odbora može biti razriješen dužnosti prije kraja svog mandata samo po odluci Vlade Federacije zbog izuzetnih okolnosti i uz prethodnu saglasnost ostalih članova policijskog odbora.

DIO ČETVRTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 126.

Prijelazna odredba o imenovanju

(1) Policijski službenik koji je na dužnosti rukovodioca policijskog organa u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona na toj dužnosti ostaje do isteka mandata na koji je stupio u skladu sa zakonima i propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Izuzetno od odredaba ovog Zakona, policijski službenik iz stava 1. ovog člana po isteku mandata gubi čin glavnog generalnog inspektora i vraća se u čin glavnog inspektora.

(3) Stav 1. ovog člana neće se tumačiti na način da se sprečava smjena policijskog službenika sa položaja rukovodioca policijskog organa ili prekid radnog odnosa tog policijskog službenika u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(4) Prvo imenovanje rukovodioca policijskog organa, prema ovom Zakonu, vrši se po isteku mandata iz stava 1. ovog člana.

(5) Prvo imenovanje zamjenika rukovodioca policijskog organa, u skladu sa ovim Zakonom, vrši se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Izuzetno od člana 59. ovog Zakona, za prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa do kojeg će doći nakon stupanja na snagu ovog Zakona, a prije 01.01.2007. godine, kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uvjet od tri godine rada u činu glavnog inspektora.

Član 127.

Prijelazne odredbe o plaćama

(1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada Federacije donijet će uredbu o plaćama i naknadama za policijske službenike, a na osnovu prijedloga ministara zasnovanog na prijedlogu rukovodioca i u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(2) Policijskim službenicima kojima po novoj strukturi plaća bude obračunata niža osnovna plaća od one koja im je obračunata dan prije stupanja na snagu ovog Zakona, dodijelit će se osobna prijelazna suma.

(3) Prijelazna suma iz stava 2. ovog člana bit će jednaka razlici između novoodređene osnovne plaće policijskog službenika obračunate u skladu sa ovim Zakonom i osnovne plaće na koju je imao pravo dan prije stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Policijski službenik ima pravo na prijelaznu sumu iz stava 2. ovog člana sve dok razlika u plaći iz stava 3. ovog člana ne bude pokrivena budućim povećanjima njegove osnovne plaće. U ovom periodu vrši se usklađivanje navedene prijelazne sume prilikom svakog povećanja njegove nove osnovne plaće.

Član 128. **Dodjela činova**

(1) Policijskim službenicima koji su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zaposlenici policijskog organa, dodjeljuje se čin u skladu sa odredbama ovog Zakona, te ukupnim radnim policijskim iskustvom i ispunjenjem minimalnih uvjeta vezanih za obrazovanje propisano za čin.

(2) Uvjeti za dobijanje čina su sljedeći:

- a) godine radnog iskustva kao policijski službenik te radno mjesto;
- b) godine rada na trenutnom radnom mjestu;
- c) obrazovanje;
- d) disciplinska evidencija.

(3) Radno iskustvo policijskog službenika sa VI i VII stepenom školske spreme uzima se u obzir od dana završetka obrazovanja.

Član 129. **Imenovanje policijskog odbora**

U roku od jednog mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada Federacije uspostavit će policijski odbor i imenovati članove policijskog odbora iz člana 124. ovog Zakona.

Član 130. **Propisi Vlade Federacije**

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, Vlada Federacije usvojiti će propise o:

- obliku policijske iskaznice i značke te izgledu policijske uniforme (član 5. stav 3.);
- tekstu zakletve (član 58. stav 3.);
- načelima privremenog premještanja u drugu instituciju (član 65. stav 4.);
- činovima policijskih službenika (član 69. stav 5.);
- drugim oblicima naknada (član 95.);
- plaćama i naknadama (član 127. stav 1.).

Član 131. **Propisi ministra**

(1) U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona ministar će donijeti propise o:

- načinu držanja i nošenja oružja i municije (član 6.);
- upotrebi sile (član 27. stav 4.);
- sadržaju i obliku ugovora o zaposlenju (član 54. stav 2.);
- usavršavanju policijskih službenika (član 57. stav 2.);
- proceduri o internom premještanju policijskih službenika (član 64. stav 7.);
- proceduri za unapređenje policijskih službenika (član 74. stav 1.);
- internom objavljivanju slobodnih radnih mjesta (član 75. stav 5.);

- ocjeni rada (član 80. stav 5.);
- načinu i visini naknada za rad u posebnim uvjetima (član 99. stav 5.);
- disciplinskom postupku (član 105. stav 4.);
- nagradama.

Član 132. **Propisi rukovodioca**

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona rukovodilac će donijeti propise o:

- nošenju policijske uniforme (član 5. stav 2.);
- naknadi štete (član 24. stav 3.);
- načinu obrade osobnih podataka (član 33. stav 2.);
- povjerljivim informacijama policijskog organa (član 37. stav 2.);
- načinu i rasporedu testiranja (član 50.);
- nastavnom planu i programu osnovne obuke (član 55. stav 2.).

Član 133. **Prijelazne odredbe o prekidu radnog odnosa**

(1) U skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, nijedna osoba ni pod kojim okolnostima ne može biti u radnom odnosu po osnovu ovog Zakona, ako joj je IPTF odbio certifikaciju ili joj je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlasti.

(2) U skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine i pored osnova koji su propisani ovim Zakonom u pogledu prekida radnog odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika se prekida i ne produžuje se ni u kom obliku, niti na bilo koji način i ni pod kojim okolnostima, ako je policijskom službeniku IPTF odbio certifikaciju, odnosno ako mu je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlasti.

Član 134. **Policijski službenici koji su imenovani na javnu funkciju prije stupanja na snagu ovog Zakona**

(1) Izuzetno od člana 38. ovog Zakona, osoba koja je na dan stupanja na snagu ovog Zakona vršila javnu funkciju na koju je izabrana može u roku od 30 dana od isteka ili prekida mandata na toj funkciji ponovo stupiti u policijski organ kao policijski službenik, ako ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) da je bila zaposlena kao policijski službenik u policijskom organu neposredno prije nego što je bila izabrana na funkciju;
 - (b) da ju je registrirao IPTF kao policijskog službenika;
 - (c) da se na nju ne odnosi član 133. ovog Zakona.
- (2) Osobe iz stava 1. ovog člana po povratku u policijski organ kao policijski službenici dobijaju čin u skladu sa odredbama člana 128. ovog Zakona.

Član 135. **Prestanak važenja ranijeg zakonodavstva**

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju da važe odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja propisana ovim Zakonom.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana i do donošenja odgovarajućih propisa navedenih u ovom Zakonu a najduže u trajanju od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, policijski organ može i dalje primjenjivati propise iz stava 1. ovog člana u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 136.

Raniji disciplinski postupci

(1) Nakon stupanja na snagu ovog Zakona svi disciplinski predmeti koji su bili u postupku rješavanja pred disciplinskim organom nadležnim za njihovo rješavanje, prema ranije važećim zakonima i propisima, rješavat će se u skladu sa zakonima i propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka navedenom disciplinskom organu.

(2) Svi predmeti koji su u postupku rješavanja pred Odjelom za unutrašnju kontrolu na dan stupanja na snagu ovog Zakona rješavat će se u skladu sa ovim Zakonom.

(3) Svako se smatra nevinim za disciplinski prekršaj zbog bilo kojeg djela ili propusta, a koje nije predstavljalo disciplinski prekršaj kada je bilo učinjeno i neće mu se izreći sankcija teža od one koja je bila propisana u vrijeme kada je disciplinski prekršaj učinjen.

Član 137.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

**PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH**

Slavko Matić

**PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH**

Muhamed Ibrahimović